

Ta mannen för vad han är – en groda!

Tidningen Arbetet 1992

När boken "Låt männen vara som de är" ligger på mitt bord noterar jag följande. Män tar belåtet upp boken, medan kvinnor håller en viss distans. Så läser de undertiteln – "Bry dig mindre om dem och mer om dig själv".. Då lägger mannen tillbaka boken. Kvinna däremot tar den nu intresserat till sig. Efter vissa överväganden konstaterar hon att det är sant, att hon ska bry sig mer om sig själv, men hon har nu förlorat intresset för boken. För hur ska hon kunna låta mannen vara som han är?

Boken kan ses som en självständig fortsättning på bestsellern "Kvinnor som älskar för mycket". Men författarna psykologiserar inte. Här finns inget tjafs om taskig bakgrund eller om hur vi lär oss att dansa våra destruktiva danser.

Författarna tycker inte synd om männen. Inte om kvinnor heller, för den delen. Detta gör "Låt männen vara som de är" till en lite udda bok i sitt sammanhang. Och till skillnad från andra böcker som behandlar detta tema, ger författarna inte heller några kloka råd eller välmenande tips. De konstaterar endast faktum. Men så är den inte heller amerikansk, utan tysk.

Boken består av intervjuer med män och kvinnor, som enligt både dem själva och deras omgivning lever i bra och fungerande äktenskap.

Det visar sig dock, att de bra äktenskapen fungerar därför att kvinnan anpassar sig till mannen, underordnar sig honom eller på annat sätt kompromissar för ett lugnt samliv. Männen, däremot, förändrar förutsättningarna för relationen endast om de tvingas till det – "millimeter för millimeter, med segheten hos ett tuggummi".

Författarna konstaterar att när kvinnan är missnöjd med äktenskapet försöker hon först förändra mannen. När det inte går, försöker hon förändra sig själv. Men, menar författarna, när kvinnorna agerar på detta sätt, hugger hon först i sten, sedan förlorar hon sig själv. Och för det mesta också honom.

Kvinnan söker ständigt Prinsen. När hon så möter en groda slänger hon honom i väggen, gång på gång, med hoppet att han likt sagan ska förvandlas till prins. Det enda som kommer ut av detta, är en groda med bulor. "Att Prinsen inte finns, det borde kvinnorna ha begripit vid det här laget. (...) Bättre vore om de åtminstone försöka hitta en vänlig groda, eller en trevlig och tillmötesgående padda", skriver de.

Ord och inga visor.

På samma franka sätt konstaterar författarna att män använder sig av makt gentemot kvinnorna. Det maktspråk som männen använder sig av, är det som på fackspråk kallas "the power of denial", förvägrandets makt. Denna makt kommer ur att den ene kan undanhålla den andre något som han eller hon behöver eller vill ha.

Det mannen undanhåller kvinnorna, och som de så hett längtar efter, är mannens emotionella engagemang. "Männens tigande, deras kyla, suger musten ur kvinnorna. Minsta lilla älskvardhet återgäldas med begeistrad tacksamhet".

Fördelarna är uppenbara, menar författarna. Han vinner hennes absoluta uppmärksamhet och får därmed makt över hennes känslor. Kvinnans låsta energi gör att hon blir beroende av honom, för en kvinna som är besatt av äktenskapets problem kan över huvudtaget inte reagera på något eller någon annan. När hon slutligen är helt uttröttad, så fogar hon sig och de "lever lyckliga i alla sina dagar". Det vill säga, på det sätt han vill leva det.

Vad beror då kvinnans beroende på, frågar sig författarna. Ett av svaren finner de i Indien och Pakistan där de ställs ansikte mot ansikte med kvinnans historia. I dessa patriarkaliska miljöer, där kvinnans lagliga rättigheter eller ekonomiska möjligheter är inga eller ringa, är makens goda vilja hennes enda chans. Om hon inte kan behaga honom kan han förskjuta henne, och hur ska hon då klara sitt överlevande?

Idag är kvinnan till en viss del ekonomiskt oberoende, men kvinnans beroende av mannen har inte försvunnit för den sakens skull. Den har bara förskjutits en aning, från det politiska, juridiska, ekonomiska området till det emotionella. Hon har ännu inte kastat av sig sin historiska börda och när mannen tystnar, plågar hon sig med den eviga frågan om han älskar henne eller inte. Så att säga, av födsel och ohejdad vana.

Bokens intressantaste kapitel är det som handlar om Jean-Paul Sartre och Simone de Beauvoir vars förhållande alltid har sett som ett föredöme. Men visste ni att Sartre, förutom Simone, hade fem kvinnor till? Som han manipulerade med minutiös elakhet?

Författarna ger som sagt inga råd eller tips, men andemeningen i boken är att kvinnor ska kämpa mot det känslomässiga beroendet likt Simone de Beauvoir gjorde. Skapa sitt eget liv och inte hänga upp allting på honom. Inte hänga vid hans läppar i väntan på de förlösande orden, inte hänga honom i hasorna i väntan på en kärleksfull reaktion. Ta godan för en groda, och inte se honom som en förtrollad Prins.

För en bra relation måste kvinnorna acceptera två ting; det ena är att hon inte kan förändra en man. Det andra är att hon absolut inte ska förändra sig själv.